

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt

urn:nbn:de:gbv:3:1-523569-p0002-7

DFG

1657

1. Bosius, Iu. Andrea: De clinico.
2. Rectorus, Christopherus Philippus: De affectionibus
jumentis judicialis.
3. Schroeter, Ernestus Fridericus: De emphyteusi.
4. Schroeterus, Ernestus Fridericus: De protestatione
nobis.
5. Schroeterus, Ernestus Fridericus: De supplicationibus.
6. Schroeterus, Ernestus Fridericus: De perjuria.
- 7^a.^b Strackius, Johannes: Quæstiones controversæ
in jure publico Romano-Germanico occurrentes.
8. Strackius, Johannes: De iurisdictione interdicti.
9. Strackius, Johannes: Dissertatio ad Cap. vene-
rabilium, exha. de electione et electi potestate.
- 10^a.^b Strackius, Johann: De fundo nobis. 2° exempl.

1657.

11. Strandius, Johannes : *Exercitatio iuris dictae ad
etiam p. l. d. de possessio[n]e ubi de vatis.*
12. Struve, Georgius Adams : *De fidei communis
universalibus*
13. Struvius, Georg Adams : *De interdictis in genere,
et in specie de interdictis retinendae possessionis
utriusque possidentis et utrabi.*
14. Struve, Georgius Adams : *De injuriis verbalibus.*
15. Struve, Georgius Adams : *De superioritate pri-
cipium imperii*
16. Struve, Georgius Adams : *De legitimacione*
17. Struvius, Georgius Adams : *De iure feudali*
18. Struve, Georg Adams : *De embione mortuione*
19. Struvius, Georgius Adams : *De servitate paucum*

1657

20. Hervius, Georg Adams: *De locutione coniunctione*
21. Uzepauer, Erasmus, *Collegii juri iei occamus: et*
actionem cursoriens Wilhelmus Leisori inv. Lat.
22. Uzepauer, Erasmus: *De juri richionis ecclesiastica*
23° = Wexius, Jakobus Christophorus: *De querela in off.*
ficiois testamentati. 2 Saecul.
24. Wexius, Jakobus Christophorus: *De donationibus*
25. Wexius, Jakobus Christophorus: *De accessione*
anomala seu 'irregulari'.

163

11.

12.

13.

14

15

16

17.

18

19

33.

THESES JURIDICÆ
DE
FEUDO NOBILI,

Quas

D. O. M. A.

Ex decreto & autoritate Magnifici & Nobilissimi

JCTorum Ordinis in Illustri Salanâ,

VIRO NOBILISSIMO, AMPLISSIMO, CONSULTISSIMO ATQUE EXCELLENTISSIMO

DN. JOHANN. STRAUCHIO,

JCTo & Antecessore hujus Academiam Celeberrimo,

Consiliario Saxonico, in supremo judicio Ducum Saxo-

niae & Scabinatus Adcessore gravissimo, &c.

Domino Praeceptore atque Promotore suo
summoperè obſervando,

Disputationis inauguralis loco

PRO LICENTIA

Summos in Utroque Jure honores & privilegia

Doctoraliter capessendi

publico eruditorum examini submittit

ALEXANDER HUMMEL

in Auditorio JCTorum,

Ad d. 25. Jul. horis ante & pomeridianis.

JENÆ,

Typothetā SAMUELE KREBSIO,

ANNO M DC LVII.

V I R O

ADMODUM GENEROSO, MAGNIFICO, NOBILISSIMO ET MAXIME STRENUO

DN. JOHANN. NICOLAO à Schönsfeldt
IN WACHAV & LIEGAV HÆREDITARIO,
PROPRINCIPI, CONSILIARIO ET CURATORI
SUPREMO SAXO-HENNEBERGICO,

Domino Mæcenati atque Patrono Meo summâ obsequiosi
animi veneritione etatèm prosequendo.

Verebar equidem initio, ne in imprudentiae atque audaciæ crimen
inciderem, si Generosam T. Magnificentiam, cui vix adspectu, nedum ullo ser-
vitii genere innotui, publicè compellarem, Ejusdemque splendidissimo nomi-
ni Disputationem hanc inauguralem pro more recepto inscriberem: Atta-
men, cum non solùm illa præprimis cura mentem meam jaindudum agitaverit, quî de-
ditissimæ observantiae cultum, cupidumque inserviendi animum erga Illam signo saltem
aliquo ostenderem, ansam vero ad hoc, nescio quâ temporis vel fortunæ invidiâ nancisci
hactenus non potuerim; Sed etiam Dissertationis argumentum ac materia Tui, Vir ad-
modum Generose, augusti nominis auspicio atque tutelâ, si non digna, saltem indiga vi-
deantur, tantum abfuit postea, ut ista jam præsens occasio inanis à me prætermitteretur,
ut potius re melius pérpensa, nec non aliunde insuper animatus, ambabus, quod dicitur,
manibus eam apprehendendam, indeque lucem quandam ab eximio virtutis nobilita-
tisque Tux splendore hisce Chartis fœnerandam esse existimaverim... Quare tantum
Tuæ, Vir Maxime, autoritati, qua fulges, simul atque prudentiae, quæso, tribuas, ut impru-
dentiæ huic meæ ignoscas hocque literarium G.T. M. in observantis & obsequiosi animi
tesseram dedicatum munus, licet minùs politum, juxta me totum in patrocinium
tuum pro egregiâ tuâ in alios humanitate serenâ fronte suscipias. Quam favoris & be-
nevolentiae auram jam spirare, quanto certius mihi persuasum habeo; tanto magis
Omnipotentem DEUM precibus veneror, ut G.T.M. Patriæ, Nobiliss. Familiæ, & denique
etiam mihi, sospitem atque incolumem quam diutissimè servare & prospera quæque ipsi
largiri velit. Ita vovebam Athenis 13. Calend. Aug. Anno 1657.

Generosæ T. M.

addictissimus Cliens

M.DC.XVIII. ALEXANDER Hummell
Autor.

ΣΥΝΘΕΤΙΚΗ ΛΟΓΟΤΥΠΙΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
PROLOQUUM.

Uanquam nullam ferè in universo
jure materiam reperire liceat, in quâ non
amplius alicui, dubias & difficillimas quæstiones
discutiendi variasque interpretum non modo ab
aliis sed à seipsis sèpè dissentientium opiniones
ad juris principia tanquam ad lydium lapidem,
revocandi pateat Campus: hisce tamen illam juris partem, quæ
de usu feudorum prodita est, ita abundare, ut præ cæteris omni-
bus una hæc imprimis mirum in modum afflita esse videatur, ne
mo facile inficias ibit. Præterquam enim quod constet, eos, qui
nobis jus feudale literis consignarunt, homines privatos tantum
fuisse, nullam habentes legis faciendæ potestatē, isti insuper adeò
se ostenderunt justæ methodi insolentes esse, ut nullo adhibito
materiarum delectu, prout ipsis in mentem venerat, hanc juris ci-
vilis partem non disposuisse, sed distractissime potius plerique fate-
antur. Etenim non tantum titulus titulo connexus atq; coagmē-
tatus non est, sed in eodem titulo etiam res diversæ proponuntur,
atque ad nauseam usque repetuntur. Quam autem periculosa
sit hujus juris confusio & incertitudo, res ipsa satis testatur. Cum
non de suggrundiis, de glande legenda, de mortuo inferendo aut
aliis similibus quæstionibus in istâ juris parte disputetur, sed de
re omninom maximâ maximèque necessaria, quâ publica omni-
um ferè regnorum adeoque præsentis etiam Imperii Romano-
germanici forma & dignitas potissimum continetur & conser-
vatur. Quam etiam ob causam ex istâ juris parte præcipuum quod
dā membrum s. articulum, qui est de feudo nobili, loco disputa-
tionis in auguralis assumere, & quantū ingenii vires permittunt,
propter mirā feudistarum in ejus descriptione variationem, in
genuinam ejus naturam paulò penitus inquirere bonoque cum
Deo sequentes de eo theses proponere libuit.

A 2

I. Est

THES. I.

ESIT itaque feudum nobile, per cuius con-
cessionem ex potestate & voluntate con-
cedentis nobilitas ejusq; jura alicui con-
feruntur.

Variæ quidem apud feudistas in 2. f. 10. in quo prima-
ria istius materiæ sedes est, de hoc feudo nobili inveniuntur opi-
niones & descriptiones, sed omnes partim ineptæ, partim imper-
fectæ ac vitiosæ. Qualis est (1.) quando dicunt: feendum nobile
esse illud, cui vis nobilitandi à principe tributa est, sive, quod per-
sonam accipientis nobilitat. Gothofr. Ant. *Diss. feud. I. th. 6. lit.*
b. Wesenb. tr. feud. c. 2. n 4. Præterquam enim, quod unde hoc
dignosci possit, non exprimat, non magis feendum aliquod perso-
nam nobilitare potest, quam locus sanctificare hominem. *c. 3. 9.*
& fin. D. 40. aut is, qui emit domum Decurionis, decurio inde
appellari. *l. 4. C. de intol. lib. X.* Sicuti nec navicularius fit, qui e-
mit rem naviculariam. *l. 2. C. de præd.* *& omn. reb. navic. lib. XI.*
cum res hominibus accedant, conditionemque à persona accipi-
ant, non è diverso. *§. 37. d. R. D. l. 1. in fin. C. d. imp. lucrat. descript.*
L. X. Prætereà etiam hoc inconveniens ex eâ sequeretur, quod sue-
cessores ignobiles s. plebeji tam singulares quam universales, si-
mul ac modo possessionem feudi nobile acquisiverint, nobilita-
tem inde consequantur, quod tamen dictæ descriptionis Autores
non solum ipsi negant, Gothofr. Ant. *d. l. b. in fin.* sed etiam volun-
tati concedentis, quæ solùm ad primum acquirentem ejusq; legi-
timos descendentes directa censetur, nec non experiētiæ repugna-
re videtur. Obrecht. *d. jur. feud. l. 1. c. 5. n 37. add. th. 7. in fin.* Laborat
igitur ista definitio hoc vitio, quod contra regulam Logicorum,
latior sit suo definito. Multò minus (2.) probanda eorum opi-
nio, qui à servitio & præstatione rationem appellationis desu-
mentes tunc demum feendum nobile esse contendunt, quando sit
præstatio nobile, ut quia feudarius solùm solvit accipitrem
vel unum canem aut quid simile Tusch. *tom. 3. concl. pract. lit. F.*
soncl.

concl. 1.2. n.3. Ut h. hoc sine illâ probabili ratione afferitur; ita aliâ insuper refutatione minimè opus habebit. Ejusdē farinæ sunt etiam illæ, quas ulterius recenset Tiraqv. *d. nobil. c. 7. n. 1. & seqq.* Obrecht. *d. c. 5. n. 20.* Verissimè proinde sentire videntur illi, qui feudum nobile à personâ concedentis, potestatem & voluntatem per feudum aliquem nobilitandi habentis, denominari volunt, quo respectu longè facilius tolerari posset ea, quæ (3.) à Vult. *i. f. 8. n. 9.* Niell. *Diss. 1. tb. 7 lit. c.* Hunn. *tr. feud. c. 6. divis. 3. opin. 3 p. 67.* assertur. Nobile scilicet feudum esse, quod ab eo, qui potestatem & voluntatem nobilitandi habuit, concessum est. Sed cum sic iterum dubitare liceat, an soli personæ, an verò simul etiam rei nobilitatis jura sint tributa; cum etiam de eo casu possit intelligi, tibi concessio prius feudo seorsim quis deinde nobilitatur, nec ullus ad rem respectus habetur, ideoque adhuc ea verba adjicere placuit: per cuius *feudi sc. concessionem.* Ut scilicet intelligatur, non sufficere ad constituendum feudum nobile, nobilitate personam accipientem quocunque modo donari, sed præterea etiam requiri, ut concessio nobilitatis ad rem à concedente simul sit restricta, nec aliter ipsenisi per eam ejusmodi dignitatem alicui conferre voluerit. *Vid. Nobil. Dn. D. Struv. Consobrinus atq. preceptor meus atatèm devenerandus Syntagm. jur. feud. D. 3. tb. 5.* Obrecht. *d. c. 5. n. 30.* Quanquam verò nobilitas à personâ dependeat, eiq; soli & non rei propriè cohæreat, adeoque minus aptè feudum inde denominationem quandam accipere videatur: Attamen cum ea per rem feudalem conferatur, & præterea collatio illius faciat, ut respectu ipsius rei juribus quis fruatur pecuniaribus, hinc meritò etiam feudo ob jura hæc, quæ ipsi rei quasi sunt connexa, nobilitatis nomen tribuendum videtur. *Vid. Nobil. Dn. D. Struv. d. tb. 5.*

**II. Hujus feudi nobilis à feudistis duæ consti-
tuuntur species: Regale nimirum & Nobile in
specie sic dictum.**

Sumitur itaque vox nobilis vel generaliter & latè, quomo-
do jam fuit definitum; vel specialiter & strictè pro inferiori ali-

A 3 quā

quā dignitate, qua persona vel res ex certis causis ab eo, qui nobilitandi potestatem habet, plebejā conditione solūm eximitur, & præclaris privilegiis condecoratur. Nobiliss. Dn. D. Struv. Exerc. feud. 3. th. 5. Obrecht. d. c. 5. n. 4.

III. Regale sive illustre feudum est. cuius investiturā dignitas regalis confertur ab eo, qui potestatem conferendi habet.

Qualia feuda sunt ea, quæ conceduntur sub nomine Ducatus comitatus, marchinatus &c. 2 f. 10. Reink. d. reg. sec. & Eccles. p. 1. cl. 4. cap. 16. n. 5. & 31. Quanquam enim nonnulli putent, ad feudi regalis constitutionem non requiri, ut dignitas regalis alicui simul conferatur, idque sub speciali aliquo nomine veniat, sed omne illud regale censeri, quod à rege vel summo principe alicui conceditur, eamque ob causam ejus hanc descriptio nem forment: quod supremi principis autoritate vel ab alio superiore non recognoscente concessum est. Hottom. in 2 f. 37. verb. beneficio regali. Eorum tamen opinio non solum nullos adhuc nacta est defensores, sed etiam textui d. 2. f. 10. è diametro adversatur, ubi illi, qui de ducatu & similibus feudis à principe sunt investiti, ab aliis de plebe vel plebis parte simpliciter investitis expressè distingvuntur, id quod colligi potest ex particulâ adversativâ verò, quæ semper diversitatem quandam à præcedentibus importat. Ruding. I. Obs. I. non obſt. d. 2. f. 34. verb. debeneficio regali & verb. à rege investitum. Hisce verò aliisque similibus regalem quandam dignitatem inesse, indeque nomen suum fortiri satis constat ex 1 f. 14. procul dubio ideò, quod de ejusmodi feudis investiti ad regiā quandam dignitatem potestatemq;, propriè reges accendentem aspirent & præcellentem nobilitatem consequantur. Obrecht. d. c. 5. n. 33. Reink. d. c. 16. n. 21. Cujus rei illustre exemplum in imperio nostro præcipue nobis exhibent Electores cæterique principes & status imperii tam Ecclesiastici quam seculares, ratione sc. suorum Archiepiscopatum, Electoratum, Episcopatum & similiūm feudorum regalium, quæ immediate ab imperatore & imperio recognoscunt. Gemmel. in comp. jur.

jur. feud. p. 5. princ. & superioritatem territorialem in iis excent.
Nob. Dn. Struv. Exerc. feud. 6. th. 10. de quā vid. Reink. d. tract. 1. cl. 5.
cap. 3. Hinc formulæ illæ ad prodigalitatem usque decantatæ pro-
manarunt: Quod quilibet imperii status in suo territorio tan-
tum possit, quantum imperator in universo imperio, de quo Gail.
2. O. 57. n. 7. & 1. de pac. publ. c. 6. n. 10. Quodque ipsum impera-
torem propter regalium investituram in suo territorio repræsen-
tet. Wehner. in obser. pratt. verb. **Stand des Reichs!** quæ qua-
tenus procedant, latius declarat Reink. d. tract. 1. cl. 5. c. 6. Carpzov.
d. Leg. Reg. c. 1. sect. 13. Klock d. contrib. c. 4. n. 313. Cœterum de
horum feudorum, præfertim verò Electoratum origine latius
& accuratius differentem vide Nob. Dn. Struv. d. Ex. 3. th. 6. Knich.
Comm. de Saxon. non provoc. jur. verb. *Ducum Saxonie. c. 4.* Hoc
saltem interim notandum, quod feuda regalia Ecclesiastica à sce-
ptro, quo investitura eorum expeditur, germanico idiomate vo-
centur *ScepterLehn* / Feuda verò regalia secularia *FahnenLehn*/
propter vexillum scilicet, quo principes seculares olim in publi-
co consensu de illis feudis ab imperatore investiri solebant, quod
in desuetudinem abiisse scribit Knich. d. c. 4. n. 55. Reink. d. part.
1. cl. 4. n. 10.

IV. Nobile feudum in specie sic dictum est,
cujus investiturâ nobilitas (in specie sic dicta
absque dignitate illustri) ejusque ipsi rei quo-
dammodo inhærentia jur. secundum volunta-
tem & potestatem concedentis conferuntur.

Nob. Dn. Struv. d. Ex. 4. th. 8. Cujusmodi feuda tres vasallo-
rum ordines sec. text. 2. f. 10. tenuisse censentur. Quorum primus
est Capitaneorum s. valvasorum majorum, qui scilicet ab ipso
summo principe vel aliquâ potestate de plebe aliquâ vel plebis
parte per feudum sunt investiti. Secundus verò est valvasorum
simpliciter ita dictorum, & sunt illi, qui à jam dictis Capitaneis
beneficium tenent. Tertius denique valvasinorum vel valva-
sorum minorum, qui ab istius ordinis secundi valvasoribus simi-
liter

Iliter feudum acceperunt... Illa saltem inter ipsos adhuc intercessit differentia, quod primi ordinis vasalli per infeudationem à principe factam illicò effecti sint nobiles; Duo verò posteriores ordines tum demum, si antiquitus beneficium tenuerint, & ita ex lapsu temporis vasallis nobilibus annumerati fuerint. 2. f. 10.
vers. Ceteri verò. Hæc si hodiernis moribus accommodari deberent, dictis Capitaneis illi status imperii, qui alia feuda immedia ta non annexâ dignitate regali possident, nec non liberi & immediati imperii nobiles die freye Reichs Ritterschafft in den dreyen Krenzen/ Schwaben/ Francken und Rhein / haud ineptè comparari posse videntur. Quamvis enim isti hodiè inter status imperii non amplius connumerari possint, cum genuina illa & infallibili notâ jure scilicet sessionis & suffragii in comitiis careant, nec nomen eorum in receptâ annoq; 1521. conscriptâ imperii matriculâ reperiatur. Carpz. d. L. R. cap. 3. sect. 12. n. 29. Ruding. 4. O 37. Spreng. Syn. jur. publ. cap. 15. Non tamen, liberum hunc equestrem ordinem subjectione & fidelitatē immediatā, quibus imperio est obstrictus, penitus amisisse, nec amplius instar Capitaneorum ab ipso imperatore vel imperio dependere, sed unā cum territoriis suis liberis sub alterius principis Jurisdictionē redactum esse statim inde concludi potest, quippe à quo ipse Imperator jam dudum Cameram ad querelā dictorum nobilium in mandatis seriò dehortatus est, sicuti refert Gylm. Tom. 3. Symp. fol. 235. voce Nobilitas. Klock. d. contrib. c. 4. n. 300. Cum etiam si non sit status, nihilominus quispiam immediatus imperii subditus esse possit, prout elucescit ex Recess. imp. de Anno 1564. §. Und wollen wir: ibi: gegen denen so nicht Stände des Reichs/ jedoch dem H. Reich immediate unterworfen. Hinç non solū ab ipsâ Cæsareâ majestate pro benevolo ac voluntario subsidio requiruntur, umb eine mitleidentliche Hülffe ohne einigen gewissen Anschlag. R. J. d. An. 1500. §. auch sollen die Ritter und Knechte etc. §. An. 1566. §. Wir wollen auch aus gleichen bedenken. Limn. d. J. P. l. 6. c. 2. n. 10. § seqq. Klock. d. tratt. c. 14. n. 46. Sed etiam solum imperatorem pro suo magistratu & ratione feudorum illorum, quæ ab imperio habent, simul etia in Domino feudi recognoscunt. Gylm. Symp. T. 1. p. 1. t. 3. vot. 7. n. 17.

f. 239.

f. 239. v. 12. n. 34. f. 263. & f. 216. n. 15. it. f. 238. n. 15. Wehn. obs.
pmst. voc. **L**andsfürstl. Obrigkeit/ & voc. **L**andsteuer,
adeo ut in ejus & imperii præjudicium ne quidem cum juramen-
to alienæ jurisdictioni sese submittere valeant. *Sixt. de regal. c. 4.*
§. 67. n. 68. Knich. *in epops. n. 177.* Licet in alterius principis terri-
torio nobilia & libera ipsorum prædia sita sint, *vid. Gail. d. ar-*
rest. c. 6. n. 8. ac jure feudi ab eo dependeant, per ea, quæ tradit
Gylm. *Sympb. T. i. p. 1. 4. f. 300.* Knich. *d. Sax. non provoc. verb. ducum*
Sax. c. 6. n. 3. & seqq. Klock. *d. contrib. c. 4. n. 273. & seqq.* usque ad
n. 279 jung. th. 5. post princ. de quorum alienatione & aliis insuper ad ea
spectantibus questionibus integrum juris responsum cum rationibus du-
bit. & decid. refert Besold. thes. pract. voc. Ritterschafft. vel
etiam alia insuper bona ab eo in feudum teneant. Limn. *d. J. P.*
l. 6. c. 3. n. 3. & seqq. Spreng. *d. c. 15. in pr.* Quia vasallus quat. talis
non est subditus Domini *vid. 2. f. 5.* Nob. Dn. Struv. *Ex. feud. 8. th. 6.*
infin. & *Ex. 11. th. 2.* Klock. *d. tr. c. 14. sect. 2. n. 4. & 18.* nisi forsan in
ejusmodi loco, in quo inhabitantes de consuetudine subjectionis
onus subire tenentur, simul domicilium suum foveant, quomodo
in Electorum & Ducum Saxonie territoriis die Landsässeren vige-
re testatur Wehn. *obs. pr. verb. Landsässeren/ quod pertinet, quod de si-*
multaneè investitis refert Dn. Struv. Ex. ad ff. 9. th. 52. ex Carpz. lib. 6.
resp. 115. Cujusmodi in casu Domino territori, perinde ut alii sub-
diti, homagium Erbhuldigung præstare tenentur & duplicem per-
sonam Imperiale scilicet & provincialē repræsentare incipiunt.
Gail. *d. cap. 6. n. 14.* Præterea quoq; iisdem ferè, quibus aliâs imme-
diati imperii cives gaudere solent, juribus & privilegiis fruuntur.
Adeò, ut quod in principe die Landsfürstliche/ id in nobilibus im-
mediatis die freye Adelische Obrigkeit appellari, eosque propter
paritatem jurisdictionis à vicino principe in exercitio suo con-
sueto regalium impediri non debere cum aliis asserat Wehn. *d.*
loc. add. Gail. *2. O. 62. n. 3.* Myler. *d. princip. & stat. imper. c. 25.*
Spreng. *d. c. 15. ubi 12. regalia ipsis attribuit.* Qr. autem an superio-
ritas territorialis propterea ipsis sit adscribenda? Quod nego,
cum Nobiliß. Dn. Præside, *Præceptore meo colendissimo in Disp.*
quam de constitutionibus principum ante triennium præsidendo

B

bic

bis loci habuit ib. 7. vid. Klock. d. tr. c. 4. n. 298. Et 300. Et c. 14. n. 36.
cumseqq. A medii deinde ordinis vasallis illi, qui ab immediato
quodam imperii principe de comitatu vel alio feudo nobili ad
provinciam suam spectante sunt investiti, non multum distabunt.
add. Reink. d. reg sec. Et Eccl. p. 1. cl. 4. c. 14. n. 33. A quibus si rur-
sus alii de parte quadam subinfeudati fuerint, valvasinis isti opti-
mè assimilari poterunt. Licet vero horum duorum generum
vasallos ex longèvâ feudorum possessione etiam ratione personæ
nobilitatem consecutos esse per d. text. 2. f. 10. probabiliter con-
cludi posset: Hodiè tamen absque generali imperii nostri con-
suetudine id vix afferere licebit, postquam nobilitandi jus de re-
servatis imperatoris esse dicitur. vid. th. seq. pr. Tantum igitur de
juribus toti e. g. Ducatui imperiori autoritate initio tributis
eiusmodi de parte quadam investiti sec. voluntatem principis ra-
tione rei in feudum datæ proportionabiliter participare ipsis
concessum erit. add. Reink. d. c. 14. n. 14. Et seq. Et c. 16. n. ult.

V. Ad utrumque hoc feudum constituendu-
m respectu concedentis requiritur (1.) po-
testas (2.) Voluntas, eaque (3.) non simplex sed per
illam ipsam rem, quæ in feudum datur, certum
aliquem hominem nobilitandi.

Nob. Dn. Struv. d. Ex. 3. th. 5. Obrecht d. tr. l. 1. c. 5. n. 23. Et 44.
Ex primo itaque requisito fluit, quod licet quis aliâ bona sua pro-
lubitu in feudum dare possit, nobile tamen feudum, si potestate
nobilitandi careat, constituere nequaquam possit. Reink. d. c. 14.
in fin. Est enim potestas primum requisitum in omni actione,
quia potentia est principium cuiusque effectus, adeò ut si deficiat
potentia, quicquid geratur, incongruum reputetur Tusch. Tom. 1.
conclus. 127. lit. A. Quæ cum de iis solum intelligatur, quæ salvâ
honestate & jure fieri possunt. l. 15. d. condit. instit. Tusch. lit. P.
concl. 460. & verò jus nobilitandi ad jura majestatis majora refe-
ratur, nec nisi ab eo, penes quem summa in Rep. residet majestas
exerceri soleat, hinc ultrò sequitur, in nostro imperio à nullo præ-
ter imperatorem & eos, quibus præterea ex speciali ipsius conces-
sione

sione competit feudum nobile constitui posse, vid. Limn. d. 3. P.
lib. 6. c. 1. n. 29. & seqq. Carpz. d. Leg. Reg. c. 3. sect. 13. n. 47. & seq.
quare etiam de reservatis imperatoris esse dicitur. Klock. d. con-
trib. c. 3. n. 54. Huic jam proximè etiam voluntatem accedere ne-
cessere est. Goth. Ant. D. Feud. 1. th. 6. lit. b. Sicuti enim illud, quod
nostrum est, sine facto & voluntate nostrâ ad alium transferri ne-
quit l. 11. d. R. J. §. 41. d. R. D. Ita deficiente summæ majestatis
voluntate nemo nobilitatem per feudum impetriri vel propriâ
autoritate sibi ipsi arrogare poterit, etiam si p̄dium aliquod ab eâ
in feudum accipiat, cum feuda sine nobilitate dari possint, & no-
bilitas sine feudis. Ant. d. lit. b. Ista vero nobilitandi voluntas
duplici modo declarari potest expressè sc. & tacite. Illud fit, quando
quis vel ab ipso supremo principe vel ipsius nomine & autoritate
ab alio in Ducem, comitem &c. vel etiam nobilem in specie zum
Ritter prius evexit, & simul in signum collatæ dignitatis de be-
neficio quodam investitur. Obrecht. d. jur. feud. l. 1. c. 5. n. 36. Hoc
verò si vel (i.) quis sine præcedente speciali e. g. Ducis creatione
ditionem quandam sub nomine ducatus vel feudi nobilis in spe-
cie ita dicti acceperit. d. 2. f. 10. pr. Tiraq. d. nobil. c. 7. n. 14. quem
modum etiam adhuc hodiè valere putamus. Quamvis enim Ro-
senthal c. 2. concl. 2. in fin. de consuetudine quâdam imperii teste-
tur, quâ de ducatu vel alio feudo majori s. regali simpliciter ab
imperatore investitus non Dux &c. salutetur, sed pro nudo pos-
sessorre Inhaber des Fürrstenthums oder Graffschafft &c. ha-
beatur. Ea tamen hoc in casu, quo jam primum ditio quedam sub-
nomine ducatus in feudum conceditur, locum habere vix pote-
rit. Cum enim concedens sciat vel scire debeat, ejusmodi di-
gnitatem propriè personæ qualitatem esse, ciue primariò in-
hærere, rei verò saltem secundariò & sec. quid inesse posse, hoc
tamen non attento nihilominus dicto modo feudum ejusmodi
de novo constituat, ideo nihil aliud inde, quam ejus, personam
accipientis simul nobilitandi, voluntas colligi potest juxta vulga-
tam regulam: Qui vult consequent, vult etiam antecedens! 2. d.
Jurisd. Non secus ac servus, quem contra prohibitionem juris
quis sibi in testamento suo in hæredem elegit, ex præsumtâ testa-
toris mente cum libertate institutus esse censetur. §. 2. 3. qui &

B 2

ex quib.

ex quib. caus. De alio itaque casu videlicet feudi regalis, quod ex causâ quadam jam noviter imperio fuit apertum, rursus alii sub antiquo nomine concessi erit accipienda. *vid. tb. seq. in fin.* cum consuetudo strictè debeat intelligi ac interpretari Nob. Dn. Struv. *Ex. ad ff. 2. tb. 50.* Vel (2.) quispiam de plebe aliqua vel plebis parte investitus sit eum in finem, ut hujus intuitu officium quoddam vel servitia militaria Ritterdienste in se suscipiat, indeque honorifico aliquo titulo s. nomine. e. g. Capitanei insignitus fuerit. *d. 2. f. 10. vers. qui verò de plebe.* Vel (3.) alicui nobilitandi potestatem habenti ab alio valvatore inferiori s. subvasallo per tempus aliquod militaria præstata sint officia, quod referri posse videntur verba *d. 2. f. 10. si antiquitùs beneficium teneant. add.* Obrecht. *d. kb. 1. c. 5. n. 27.* haud secus ac ille, qui lateri principis permisso ipsius adhæret, pro nobili habetur. Tiraqu. *d. nobil. c. 6. n. 10.* Quanquam etiam, si quis verba *d. c. 10.* de consuetudine accipere velit, nihil alieni à nobis dixerit, cum sicut leges expressâ ita consuetudo tacitâ summæ majestatis voluntate nitatur. *vid. Nob. Dns. Struv. Ex. ad ff. 2. tb. 19.* eaque aliâs etiam hominem ortu plebejum reddere possit nobilem sec. Tiraqu. *d. tract. c. 10. n. 1. & seq.* Quodnam verò temporis spatium requiratur ad hoc, ut quis ob præstata servitia in numerum nobilium tandem computetur, cum nullibi sit expressum, merito arbitrio judicis relinquendum erit per *l. 1. §. ult ff. d. jur. delib. l. 13. ff. d. testib. l. 1. §. 1. in fine d. effact.* Denique (4.) tacita nobilitandi voluntas adest, si infœudationi feudi nobilis ab inferiori quodam principe factæ summa majestas non contradicat, sed facto ipso approbet. *arg. l. 1. §. 6. in fin. C. d. vet. jur. enucl.* Tiraqu. *d. tr. c. 7. n. 5, 13. & seqq.* Reink. *d. tr. l. 1. cl. 4. cap. 14. n. 32. add.* Klock. *d. contrib. c. 4. n. 274.*

V I. In accipiente verò requiritur, (1.) ut tam feudi, quam ejus, quæ per illud offertur, nobilitatis capax sit, animumque (2.) unâ cum re illam acceptandi habeat. Quibus præsuppositis ipsa deinde ejus, perinde ut aliorum jurium in re, subsequitur constitutio & acquisitio.

Hinc

Hinc non solum jure excluduntur illi, qui ad recipiendam nobilitatis dignitatem plane sunt indigni, *l.fin.C.d.stat.* & *imag.* de quibus, an & quinam sint: *vid. Limn. d. J. P. l. 6. c. 1. n. 51 jung. sh. seq. circ. fin.* sed etiam, qui tanquam inhabiles, (licet alias per se nobilitatem optimè mereantur) feudum acquirere prohibentur, de quibus itidem, an interdum dentur. *Vid. Dn. Struv. Ex. feud. 5. tb. 12. & seqq.* Animum autem nobilitatem cum feudo acceptandi à parte investiendi, ut in omni aliâ donatione, ita & hîc accedere oportet per *l. 55. d. O. & A. l. 19. § 2. ff. d. donat. l. 26. C. eod.* aliâs voluntas concedentis nihil operabitur. Nec enim beneficium invito datur. *l. 69. d. R. f.* Cæterum de ipsâ constitutione & acquisitione, quæ feudis nobilibus cum aliis communis est. *vid. Dn. Struv. Ex. feud. 7. tb. 11, cum Exerc. seq.*

VII. Hæc dicto modo semel alicui feudo indita qualitas licet faciat, ut plerumq; peculia-
ria jura ipsi inhæreant, quibus quilibet deinde
feudo hoc ad ipsum per investituram feudalem
translato uti & frui possit: Ignobilis tamen per-
sona, etiamsi à summo principe de novo sit in-
vestitus, nobilitatem inde haud sperabit.

Sicuti enim aliâ semel probata qualitas adscititia postea tamdiu adesse censetur, donec ejus monstretur absentia *l. 51. de R. f. in 6. l. 2. C. d. profess. & med. l. 22. d. prob.* Treutl. *V. 2. D. 4. th. 12. in fin.* Ita etiam prædiis quibusdam initio tributa nobili-
tatis jura, etiamsi defunctus sit primus acquirens, iisdem semper
infixa manent & unâ cum ipsis ad quemlibet possessorem trans-
eunt. *arg. l. fin. C. d. præd. & omn. reb. navic.* nec prius extingun-
tur, quam ipsum extinctum sit feendum, vel ab ipso conceden-
te contraria voluntate rursus adimantur. *add. Klock. d. contrib. c. 4. n. 278.* Haud secus ac feendum ignobile s. plebejum à nobili
acquisitum suam pristinam retinet qualitatem, iisdemque, quibus
antea erat, oneribus obnoxium manet. *Klock. d. tr. c. 14. n. 18. & 28.*
Cui non obstat (i.) quod nobilitas ista realis ab initio sine per-

sonali constitui nequeat, adeoque una expirante & altera expi-
rare debeat. l. 35. d. R. J. (2.) quod sese respectu personalis instar
accessorii habere nec sine suo principali subsistere posse videatur.
l. 178. d. R. J. Quanquam enim utraque nobilitas ab initio simili
& uno actu concedatur, nec personam penitus ab ea exclusam, soli
rei accommodari queat. tb. preced. Ex ista tamen simultanea
constitutione & conjunctione satis abunde quoque colligitur,
nullam aliam concedentis mentem fuisse, quam ut persona
per rem & vicissim res mediante persona aequè principaliter no-
bilitatem accipiat, & utraque suam separatam distinctamque ab
altera obtineat subsistentiam, nec imposterum una ab altera de-
pendeat, quo casu oppositæ juris regulæ officium suum omnino
perdunt. Canis. in c. 42. d. R. J. in 6. Cujus rei exemplum dari
potest in obligatione duorum reorum, quorum alter interdum
salva manente in alterius personam obligatione per pactum libe-
rari potest. arg. l. 25. junct. l. 23. ff. d. pact. Nob. Dn. Struy. Ex. ad ff.
6. tb. 50. Deinde etiam novum non est, ut, quæ semel utiliter
constituta sunt, durent, licet ille casus extiterit, à quo initium ca-
pere non potuerunt. l. 85. §. 1. d. R. J. l. 140. §. 2. d. V. O. Sunt autem
istiusmodi jura potissimum (1.) quod vasallus s. possessor de feudo
nobili, pro quo Domino suo præstat servitia, collectas solvere re-
gulariter non teneatur Tiraq. d. tr. c. 20. n. 164. Modest. Pst. conf.
9. n. 49. Vol. 2. latè Klock. d. contrib. c. 14. sect. 1. n. 12. & sect. 2. n. 1.
cum seqq. ubi etiam unam vel alteram limitationem subjungit. (2.)
quod talia feuda etiamsi in investitura nihil de eo sit dictum, ni-
hilominus vel territorialē superioritatē, vel regalia (hæc duo enim
differre probat Reink. d. tr. p. 1. cl. 5. c. 2. n. 41. & cl. 4. c. 16. n. 29.
Klock. d. contrib. c. 3. n. 152. & seqq.) vel denique omnimodam
jurisdictionem annexam habeant. Guid. Pap. decis. 385. n. 1. Cum
enim ex sola qualitate vasalliticâ inferri nunquam possit, quod
quis ratione rei in feudum acceptæ Jurisdictioni Domini subji-
ciatur. vid. tb. 4. in med. ideo necesse est, ut illa, quam hactenus
ipse Dominus in territorio istius feudi exercuit, Jurisdictionem una
cum feudo in vasallum quodammodo transeat, & ipse quandam
autonegatias speciem in illo præ se ferat. Secum namque pugna-
re videtur, uno eodemque respectu & vasallum & subditum esse.

Hinc

Hinc si cum reservatione territorialis superioritatis vel (ratione feudi nobilis in specie ita dicti) superioris s. altæ Jurisdictionis feudum sit concessum, ita ut non tam ad servitia feudalia, quam onera realia aliaque, quæ subjectionem quandam important, ipsi Domino investienti respectu istius feudi ab eo accepti sit obstrictus, verum nobilis feudi nomen vix merebitur. *add.* Guid. Pap. *decis* 386. Klock. *d. contrib.* c. 14. n. 18. § 28. Quamvis è contrario à concessione omnimodæ Jurisdictionis vel mixti & meri imperii ad feudum nobile concludere non liceat. Alias namque etiam ille imperii princeps, cui nobilitandi potestas non est, castrum, quoddam vel pagum cum superiore vel inferiore Jurisdictione, concedendo nobile feudum constituisse dicendum foret, id quod ea, quæ *th. præced.* 5. dicta sunt, non admittunt. Præterea quoq; (3.) iij, qui istiusmodi feuda ab imperatore & imperio immediate possident, eorum intuitu, licet non sint status imperii, nihilominus tamen constitutionibus imperii fruuntur & quoad illa in Camerâ convenire debent. Gail. *d. arrest.* c. 6. n. 9. *add. tamen th. 9.* § 22. Unde nobiles quosdam alias Landsassios ratione aliquorum bonorum, quæ Sattelgüter dicantur, singulariter in hoc, ut ratione illorum ipsis processus in Camerâ decernantur, privilegiatos esse testatur Gylm. *Symp.* T. 3. t. 235. Wehner. *Obs. præct. voc.* Sattelgüter. Ruding. 4. 0. 37. Quo minus verò propter hæc ipsi rei inhærentia jura personam ignobilem tale feudum acquirentem sine novâ concedentis voluntate nobilitas sequatur, præter supradicta *th.* 1. etiam illà adhuc obstat ratio, quod ita paulatim summae majestatis jura non sine ipsius gravi præjudicio & Reipubl. detimento minuerentur. Dum non amplius, ut deceret, nobilitas virtute, sed pecuniâ æstimaretur Tiraqv *de nob.* c. 7. n. 14. & nemo facilius quam divites rustici adeoq; plane indigni ad hanc dignitatem aspirare possent. Gylm. *Symp.* T. 4. p. 1. V. 30. n. 76. Cum tamen iis solū nobilitatis jura sint tribuenda, quos virtutum probant ornamenta, honorumque decorant insignia per fin. C. d. stat. § 11. § 1. ff. d. muner. § honor. Quo nomine maximè laudandus Dux ille, à quo quispiam sub rusticis moribus & vita incultâ nobilitatem petens tale responsum tulisse fertur:

Divi-

Divitem te facilimè possem facere, nobilem nunquam possem.
Tiraqv. d. nobil. c. 6. n. 25. in fin. Et hoc adeò procedit, ut nec ab ipso summo principe noviter de hoc feudo investitus vasallus nobilitate donatus præsumatur. Cum enim ea, qua *tb. præced.* allata est, ratio hic omnino ccesset & huic rei jura illa non demum sint conferenda, sed ex primâ constitutione ipsi adhuc insint, id eoque etiam id, quod suprà de nobilitandâ simul personâ dictum, locum hîc sibi vindicare non poterit. Et quamvis de jure feudali Longob. aliud dicendum videatur propter generalia verba *d. 2.f. 10. pr.* Et in Saxonâ quoque in feudis regalibus observetur. *Lehn.* c. 21. in fin. *ib.* Es erhöhet nichts des Mannes Schild noch seinen Adel / denn FahnenLehn / ob ihm das geliehen wird. Matth. Coler. *decis 203.* Goth. Ant. *Disp. feud. i. th. 6. lit. b.* Huic tamen nostri imperii consuetudo, cuius mentio *d. tb. præced* facta, hodiè prorsus repugnat, secundum quam de hisce feudis simpliciter investiti Inhaber der Herrschaft ic. rectè appellantur à Gail. *de Arrest. c. 6. n. 9.* Quoniam itaque non minus ignobilibus & plebejis, quam nobilibus feuda nobilia sibi comparare & possidere licet. Tiraqv. d. nobil. c. 7. n. 14. Hippol. à Collib. *in nobili suo n. 28.* Hinc etiam à possessione eorum certum nobilitatis argumentum desumi nequit. Gylm. T. 4. p. 1. V. 30. Nec enim aliquid probat hoc esse, quod ab eo contingit abesse. *l. 10. C. d. probat.*

IIX. Expositâ hactenus feudi nobilis constitutione, & naturâ sequitur ut de *judice* potissimum dispiciamus, coram quo quisque, si opus est, jus suum, quod propter istiusmodi feudum sibi competit, per se qui & ab alterius injuriâ vindicare possit.

Ordinis equidem & materiæ ratio exposceret, ut totam persequendi rationem, alterum ilium juris cognoscendi membrum, Nob. Dn. Struv. *Exer. ad ff. i. th. 45.* quod in judicio feudali constituit & præter judicem etiam actionem Domino vel Vasallo competentem modumque procedendi includit. Nobil. Dn. D. Struy.

Exer.

Ex feud. i. tb. 10. plenè pertractaremus. Quoniam tamen feuda nobilia reliqua duo cum aliis feudis communia habent, & jam satis enucleatè tradita peti possunt ex Dn. Struv. Disp. feud. ult. tb. 3. & 10. cumseqq. ideoque negligentiae vitium nos incursumos esse non speramus, si, ne disputatio nostra nimium excrescat, ista tanquam superflua omittamus, & ex hisce judicem solum, quippè qui feudis regalibus maximè singularis esse videtur, aliquantò latius aunc contemplemur.

I X. *Qui, si controversia de feudis regalibus immediate ab imperio dependentibus inter duos imperii vasallos incidat, hodiè est ipse imperator.*

Reink. d. p. 1. cl. 4. c. 19. n. 41. & seqq. & quidem adeò, ut non solum Camera Imperialis, utut aliâs supremum imperii sic tribunal, ab ista feudorum majorum dijudicatione penitus excludatur. Ord. Camer. p. 2. 2. 7. ubi dicitur: Ob auch Sachen vorfielen/ Fürstenthumb/Herzogthumb/Graffschafft &c. belangend/ so vom Reich zu Lehen röhren/ so einem Theil gänzlich und endlich abgesprochen werden sollen/ derselbigen Erkäntnis wollen wir der Keyserl. Majestät/ oder ihrer Liebd und Keyserl. Majestät abwesen/ Uns/ als Römischem König vorbehalten haben. R Imper. d. An. 1521. eit. **Der Römischen Keyserlichen Majestät Regiment.** Rosenth. d. c. 12. c. 1. n. 30. Gail. 1. O. 1. n. 31. Reink. d. c. 19. n. 6. Sed nec vicariis imperii de hisce feudis cognitio competat, sed futuro imperatori reservari debeat. A. B. tit. 5. ausgenommen der Fürsten Fahnenlehn/denn derselben Lehn Vergleichnus behalten wir einem Keyser und Römischem König bevor. multò minus autem repudiato imperatore in arbitrios de iis compromitti possit arg. 2. f. 15. S. ult. & 46. in fin. Reink. d. c. 19. n. 104. & seq. Myler. d. princip. & stat. imp. c. 20. p. 210. add. Rosenth. d. feud. c. 9. concl. 22. n. 4. An verò etiam exclusis paribus Curie seu Principibus imperii ipse solus hujusmodi causas decidere possit, nec necessitate juris eos adhibere teneatur, dubio non caret? Nos exercitii gratiâ affirmativam defendere conabimur cum

C

Reink.

Reink. d. c. 19. n. 19. & seqq. Carpz. d. Leg. Reg. c. 9. sect. 12. n. 27.
Confer. instr. Pat. art. 5. n. 20. § den Gerichtlichen Proces
in fin. quippe quam etiam feudorum moribus congruere patet
ex 2. f. 34. pr. & 1. f. 18. pr. Diss. Limn. d. jur. publ. l. 2. c. 9. n. 32. &
54. cum alleg. Porro etiam occasione verborum: gānzlich und
endlich. quæ d. tit. 7. expressè sunt inserta; queritur. (1.) Num
etiam in possessorio solus imperator exclusa Camerā de hisce feu-
dis judicet? Negativæ namque inhærentes dicunt, ob hanc ipsam
causam vocem gānzlich adjectam fuisse, ut excludatur possesso-
rium, eò quod sententia in eo lata, licet ex quorundam opinione
pro definitiva habeatur. Gail. i. O. 7. n. 7. non tamen per eam
parti victæ statim res omnino abjudicetur, sed ipsi ad petitorium
regressus detur. Reink. d. p. 1. cl. 4. c. 19. n. 51. E contrario vero af-
firm. sequentes præcipue nituntur (1.) generalitate textus, & quod
etiam in isto vocula gānzlich satis vim suam exerat, quando alte-
ra pars à possessione penitus repellitur ita, ut primâ petitione
planè explosa, proprietatis judicium intentare necesse habeat,
si modò aliquid velit & possit suâ intentione consequi. Arum.
Disc. 3. ad Aur. Bull. tb. 42. (2.) quod aliás ille, qui de possessorio
cognoscit, etiam petitorium in fraudem Imperatoris ad se tra-
hère posset, cum unum alterius sit præparatorium Gail. i. O. 35.
n. 11. & continentia cause non sit dividenda, sed propter conne-
xitatem coram uno judice terminanda. l. 10. C. d. judic. c. 1. in
med. x. d. seq. poss. Nob. Dn. Struv. Exerc. ad ff. 9. tb. 54. ut adeò
absurdi evitandi gratiā vox gānzlich non aliter quam latè intel-
ligi possit. vid. Magnificus Dn. Richter Præceptor atque Patronus
meus omni honoris & observantiae cultu atatem prosequendus Cent.
reg. jur. I. n. 25. ad quod (3.) etiam facit, quod sec. rectius sentien-
tes aliás quoque in omni causa feudali non minus possessorium,
quam petitorium coram Domino vel paribus intentari debeat.
Nob. Dn. Struv. d. Ex. ult. tb. 4. Gemmel. comp. jur. feud. part.
11. pag. 130. vers. consequenter queritur. Et huic posteriori op-
inioni tanquam veriori etiam nos hac vice subscribere non vere-
murus cum Limn. d. c. 9. n. 78. Longius aberrare videntur illi, qui
(II.) dictum verbum gānzlich ad ipsum corpus & quantitatem rei
controversæ referentes dubitare volunt: An, si non de integro
feudo

feudo regali, sed certa saltem ejusdem parte contendatur, adhuc quoque solius imperatoris sit cognitio? Hanc enim dubitandi rationem reliqua d. t. 7. clara verba facilè diluunt, utpote quæ non illum, quem diss. volunt, sensum præ se ferunt, sed qualitatem sententiae decisoriam & privatoriam unicè respiciunt. *vid.* Reink. d. c. 4. n. 100. Et hoc, quod haec tenus de judice feudi regalis immediati diximus, obtinet etiam in regalibus separatim in feudum ab imperatore datis, licet forsitan respectu feudi minoris dignitatem regalem annexam non habentis alicui sint concessa. Cap. Ferdin. III. art. 25. verb. der darüber (Zollregalien) einfassende Streit, entscheidung vor niemand anders als uns gehörig. Reink. d. c. 19. n. 49.

X. Quod si vero de feudis non regalibus s. minoribus immediatis duo inter se contendant, Cameram Imperialem judicem competentem esse plurimi statuunt, ita tamen, ut Imperator cum Camera hoc in casu concurrat & præventioni locus existat.

Rosenth. d. feud. c. 12. concl. 1. n. 27. & seqq. Gail. 1. O. 29. n. 3. & seq. & O. 121. n. 3. novissimè Myler. d. princip. & stat. imp. c. 20. pag. 209. ex hac potissimum ratione, quod in alleg. tit. 7. tantum causæ feudorum imperii regalium exceptæ legantur, earumque cognitio non tam ob qualitatem feudalem, ratione cuius per se & naturâ suâ ad Dominum feudi spectat, quam propter dignitatem & gravitatem istis feudis inhærentem soli imperatori in signum præminentis superioritatis sit reservata, Reink. d. c. 19. n. 67. quod cum cesset in aliis feudis minoribus, ideoque etiam lites de hisce feudis orientes coram Camerâ ventilari ab eaque terminari posse, non quidem tanquam ab ordinario loci, sed ut judice feudali, vices ipsius Cæsareæ majestatis tanquam Domini feudi sustinente, eamque in administratione justitiae referente. Ros. d. n. 27. Ab hac autem sententia recedunt alii, horum, perinde ut regalium, judicem solum imperatorem constituentes,

quos cum suis rationibus refert Limn. d. lib. 2. c. 9. n. 159. & seqq
ut ferè imperatoriā decisione hac in re opus esse videatur.

XI. Hæc ita in feudis immediatè imperio
subjectis obtinent: De cæteris namque, quæ
mediatè imperio subsunt, inter duos vasallos
orta contentio non à solo feudi Domino, sed ad-
hibitis simul paribus curiæ determinari debet.

Quamvis enim jus feudale Jurisdictionem istam cuilibet
feudi Domino tribuat 2. f. 55. §. præterea. c. 5. X. d. judic. c. 6. d. for-
compet. Illam tamen, ut ex aliis locis apparet, simul inter feuds
dignitatis tam regalia, quam in specie nobilia ab ipso rege seu im-
peratore concessa, & alia per Ducum, Comitum &c. subinfeuda-
tionem constituta, differentiam adstruere videtur: quod de iis
semper solius Domini, regis videlicet seu imperatoris sit cogni-
tio, nec teneatur pates curiæ in consilium adhibere. i. f. 18. pr.
junct. 2. f. 10. pr. vers. qui verò à principe verb. Capitanus (ideò
forsitan, quia indignum videbatur, regiam majestatem ita con-
stringi, ut lites de hisce feudis immediatè ab ipsâ profectis ob-
ortæ solâ ipsius sententia decidi non possint.) In hisce verò Do-
minus inferior excluso parium judicio ipse solus judicare ne-
queat. d. vers. Præterea 2. f. 15. verb. cum suâ Curiâ Dominus. non
obst. d. 2. f. 34. pr. verb. Ceteræ verò cauſæ apud pares curiæ. quæ
cum nullâ factâ mentione Domini priori membro opponantur,
inde videri posset, ipsum ab harum cauſarum dijunctione
fuisse exclusum. Respondetur enim (1.) textum cum d. vers. præ-
terea esse conjungendum, causamque (2.) istius rei hanc fuisse,
quod compilatoribus juris feudalnis non fuerit controversum,
ipsum Dominum posse judicare, ut videre licet ex d. 2. f. 15. sed
hoc solum, an teneatur Dominus pates adhibere, id quod deci-
ditur d. 2. f. 34. pr. & d. 1. f. 18. in quo verba: in judicio ex d. 2. f. 15.
ita sunt explicanda: à Domino instituto, & cui Dominus præ-
est. Et istam juris feudalnis de paribus adhibendis dispositionem,
cum nullo jure reperiatur sublata, quin & hodiè sit observanda,
dubi-

dubitari non debet: arg. l. 32. C. de l'appell. Nob. Dn. D. Struv.
Ex. feud. ult. tb. 5. pr. Cujac. de feud. lib. 1. tit. 15. & alleg. à
Rosen. c. 12. concl. 1. n. 9. Dissentiunt alii, cognitionem inter
duos vasallos unà cum Domino paribus saltem eo in easu tri-
buentes, quando quæstio est inter duos assertos vel ambiguos
vasallos, quotum uterque dicit, feudum controversum esse
antiquum, & ad se tanquam agnatum spectare. Curt. Jun.
cr. feud. p. 7. q. 1. n. 6. Gemmel. comp. jur. feud. p. 2. p. 127. &
alleg. à Rosenth. d. c. 12. concl. 1. n. 8. lit. b. & concl. 2. n. 17. lit. t.

XII. Hactenus de judice inter duos vasal-
los tam immediatos quam mediatos. Restat
ut etiam videamus, coram quo controversia
inter ipsum Dominum & vasallum finiri de-
beat. Et paribus Curiæ id munus in jure feu-
dali deferri cum feudistis communiter asse-
rendum videtur, sive principaliter sive per con-
sequentiam, sive ipsum supremum feudi Do-
minum sive alium inferiorem caussa con-
cernat.

De lite principaliter Dominum tangente sunt textus l. f. 22.
§. ult. 2. f. 16. & 39. §. si inter. 2. f. 55. §. pen Gail. 1. O. 1. n. 54. quod
verò idem obtineat, quando per consequentiam causa ad ipsum
spectat, satis probat tex. 2. f. 46. in quo paribus Curiæ, h. e. va-
sallis ab eodem Domino immediato feuda tenentibus. vid. Dn.
D. Struv. Exerc. feud. 4. tb. 18. nulla alia de causa cognitio tribui-
tur, quam quod in casu ibidem proposito vasallus succumbens
adversus Dominum suum de evictione habeat regressum. Similis
casus habetur in 2. f. 15. add. Obrecht. d. jur. feud. l. 4. c. ult. n. 33.
usq. ad n. 93. Ethoc in tantum procedit, ut nec ipse imperator
judicium parium ejusmodi in casu effugere queat propter
generalitatem textus d. 2. f. 55. vers. præterea arg. 1. f. 13 in fin. &

14. Ros. d. concl. 3. n. 12. Limn. d. 7. P. l. 2. c. 19. n. 76. Obrecht. d. c. ult. n. 33. Non obst. (1) quod sicut de jure civili procurator fisci in caussis ad fiscum spectantibus judicare potuerit. Ita etiam & multò magis ipsi imperatori istud licere videatur. per l. 9. ff. d. off. procons. t. t. C. ubi caus. fisc. l. 3. ff. d. his, quæ in test. del. l. 41. d. hered. instit. Præterquam enim quòd, ut ex dictis locis apparet, plerunq; non ipsi imperatores cognoverint, sed certos quosdam eam in rem judices habuerint, nemoq; regulariter in sua caussâ judex esse possit. Vid. Dn. D. Struv. Ex. ad ff. 4. tb. 55. etiam non nisi jure feudorum consuetudinario planè deficiente ad jus commune recurrere debemus. 2 f. l. (2.) objicitur, quod cum omnis jurisdictione penes imperatorem sit, ac ipse superiorem non recognoscat, aliis ejusdem judex esse non possit, quippe cui sese non submiserit. R^L. enim (1.) per instantiam art. 5. A. B. ubi salvâ ipsius potestate supremâ Electorem Palatinum Rheni judicem sortitur. non obst. l. 4. ff. d. recept. arb. (2.) jurisdictionem istam ne in vasallo quidem, nedum in Domino subjectionem inducere. Vid. tb. 4. in med. eamque (3) ex illo contractu, quo Dominus & Vasallus constituantur, sec. mores feudorum venire, Imperatorem autem sec. jus naturale seu gentium ex contractu suo obligari dubium non est. Nob. Dn. Struv. Ex. ad ff. 2. tb. 9. Quo ipso simul etiam quodammodo removetur eorum opinio, qui d. dispositionem art. 5. A. B. etiam in caussis feudalibus locum habere autumant, quos latius refutat Reink. d. reg. sec. & Ecc. l. 1. cl. 4. c. 5. Et hactenus dicta de Domino à judicandi munere hoc in casu removendo procedunt, nisi litigantes vasalli omissâ fori declinatoria jurisdictionem Domini tacitè prorogarint per l. 77. ff. d. judic. Obrecht. d. c. ult. n. 179. Rosenth. d. c. 2. n. 21. ubi varias hujus rei ampliationes recenset.

XIII. Ut verò vel coram Domino feudi vel paribus Curiaz dicto modo judicium institui possit, duo insuper à feudistis requiruntur.

xuntur. (1.) ut de feudo sive re feudali sit contentio. (2.) ut, litigantes aut reverâ feudi illius, de quo quæstio est, Dominum & vasallum, aut unius ejusdemque Domini vasallos esse certò constet, vel isti ad minimum tales secesserant.

Prius equidem requisitum quod attinet, illud præcisè exigi satis patet ex. 2. f. 55. vers. præterea junct. 2 f. 39. S. si inter in posteriori tamen etiam solam assertionem vasalliticam ad jurisdictionem hanc fundandam sufficere, proptereaque vasallum putativum non minus ac verum à Domino vel ejus curia vocatum se sistere debere ob text. 2. f. 15. in fin. Et 46. in fin. negari non potest. eo tantum excepto, quod, ubi cum Domino his intercedit, adeo g̃j paribus cognitio competit, litis ordinandæ gratia vasallus iste putativus insuper ab ipsis impropriè prius investiri debeat, quo nim. ejus pares efficiantur 2. f. 20. non obſt. d. 2. f. 39. vers. sed si nihil. Vid. Nob. Dn. Struv. d. Ex. feud. ult. tb. 7. in fin. Utut alii in casu, quo eoram Domino his agitari debet, dissentiant, putantes, non nisi inter vasallos, quorum uterque aliud adhuc feudum ab eo tenet, ejusdem cognitionem consistere posse. Obrecht. d. l. n. 123. Et 138.

XIV. Cæterum si unū ex hisce requisitis prorsus deficiat, nec utrumque simul concurrat ita, ut vel de re allodiali, vel inter eum qui v. g. expectativam solum in feudo habet, vel inter vasallos non ab eodem Domino feendum recognoscentes quæstio vertatur, jurisdictione ista feudalis fundari nullo modo potest, sed judex loci ordinarius erit adeundus.

Nob.

Nob. Dn. D. Struv. d. Ex. ult. tb. 7. pr. Obrecht. d.l. 4.
c. ult. n. 93. & 107. it: 134. Myns. 1. O. 99. & 5. O. 75. Rosenth.
d.c. 12. concl. 2. n. 8, 11. & 12. cum seq. nisi forsitan Domino feudis
ordinaria loci Jurisdictio simul competit, quo casu, an con-
troversia feudal is sit, nec ne, patrum attenditur. Curt. Jun. p. 7:
n. 9. Rosenth. d. concl. 2. n. 60. & ibi alleg. lit. n.

XV. Non tamen è contrario positis istius-
modi requisitis statim hinc consequitur, quod
Dominus vel pares in dictis casibus necessa-
riò cognitionem subire debeant litesque feu-
dales ipsimet dirimere cogantur.

Quod si enim vel (1.) tam Domino quam vasallis alium
adire placuerit, vel speciali pacto investituræ adjecto de certo
judice sibi prospexerint, de quo Obrecht. d.l. 4. c. ult. n. 115. &
162. Rosenth. d.c. 12. concl. 2. n. 52. vel (2.) in provincia quadam
aut curia consuetudine vel privilegio aliquo singulares sint
constituti judices feudales, ut; quando in hac vel illa Curia
Dominus, vel Dominus & pares conjunctim judicem consti-
tuunt feudalem aut curtis vulgo: einen Lehren oder Mannrich-
ter / ita tamen, ut is sit quasi praeses parium, hi verò ejus scabini
& adfessores. Vid. Rosenth. d. concl. 2. n. 43. & seqq. Obrecht.
d.c. ult. n. 164. quomodo à nobilibus circuli franconici singu-
late consilium sive judicium equestre Ritterrath constitutum
& à Rudolpho II. imperatore confirmatum esse testatur Wehn.
obs. pract. voce Kreistag vers. überdigt hat loblich ic. aut (3.)
Dominus feudi pares Curię planè non habeat, (4.) alter litigantium
eos in testes produxerit (5.) Dominus vel pares curię
ex justa & probabili causa ut suspecti recusentur Obrecht.
d.c. ult. n. 106. & seqq. aut Denique (6.) dicti judices in ad-
ministranda iustitia nimis sint negligentes. Tunc certè quatuor
hisce posterioribus casibus quandoque ad ordinarium loci,
quandoque etiam ad superiorēm; prioribus verò ad judicem
specialiter electum lites feudales pertinere ambigendum non
erit.

erit. *Vid. dd. Aut. Nob. Dn. Struv. d. Ex. ult. th. 7. infine. Curt.*
jun. p. 7. n. 14. Gemmel. comp. jur. feud. p. ii. pag. 130 pr. Et hæc
de judice primæ instantiæ: Porrò etiam aliquid dicendum,
adhuc esset de judice secundæ instantiæ sive appellationis,
sed cum non solùm ob quæstionem illam præjudicialem suprà
in thes. 10. nondum decisam quodanmodo suspendendum sit
judicium, sed etiam *text. i. f. 22.* & quæ habet Gail. *i. O. i. n 56.*
& 2. O. 156. Myns. 5. O. 5. & 90. n. 3. Rosenth. d. c. 12. concl. 20.
generalem quandam hac de re instructionem suppeditent,
ideoque pauca hæc ex istâ intricata alias nec tamen plenè ul-
libi elaborata feudorum nobilium materiâ delibâsse hac vice
sufficiat.

S. D. G.

SI datur insignis virtutis palma valenti
Solveare belligerâ Gordia vincla manu;
Hæc quoque danda tibi, cui tot superare labores
Vis fuit, & nodos solveare jure graves.
Ergò Diva Themis meritos mox reddet honores,
Ingenioque feret præmia digna tuo.

Cl. Dn. Respondenti honoris &
amoris ergò gr. f.

Christoph Philip Richter D.
Com. P. C. Prof. P. Fac. Jur. Se-
nior, & p.t. Decanus.

Munera ruricole plenis dum fundit habenis
Distendens spicis horrea flava Ceres
Ingenii tu dona tui diffundis Amice,
& doctò Themidos pectore sacra doces;

D

Hinc

Hinc etiam Themis alma tibi sua dona refundet,
Et dabit è pleno præmia larga sinu.
Gratulor, Et magno cedent tibi præmia honori,
Quæ tibi pro meritis donat amica Themis!
Clariss. Dn. Candidato Consobrino &
amico suo singulariter dilecto
ex animo gratulatur
Georgius Adam Struper
D. J. U. Prof. P.

PArrhasii ingeniosa manus sibi jura tabellæ
Vindicat, ars fundo dignior ipsa suo est.* * si quis.
Tu mihi Parrhasius, feudum dum nobile pingis,
Dignus es, hac fundum qui mereare manu.
34. Inst. de
R. D.

Officii gratiâ scripsi extempore

J. Strauch D. Præses.

Non spes, non votum, non somnus præstat honores;
Ast hoc conciliant sudor durique labores.
Qui cupid opiatam metam contingere, certet;
Nam nisi certantis cingunt sua tempora lauro
Ardalides Musæ, quoniam virtutis amara
Est via, spissis & semper circumdata septis.
Et nemo fructus dulcem gustare meretur
Virtutis, qui non ventos perpessus & imbris.
Cum sic Aonidum Musarum castra secutus
Hactenus Astræe soboles: Clarissime Fautor,
Ut decet egregium pietatis & artis Alumnum.
Continuo aggressus nodosi dogmata Juris,
Et solidos legum studiose evolvere nexus.
Præmia nunc igitur curis studioq; fideli
Digna tuo capies, rubram capitig; coronam.
Imponet Patrum series dilecta Lycæi.

Hinc

Hinc quoniam quivis ipsi gratantur amici,
Guttare non rauco dicentes jubila leta.
Cur ego conticeam? Votis ardentibus oro
Terrarum Dominum, cui parent omnia soli,
Ut Tibi collatum jam rite secundet honorem.
Vive valeque diu: Pondus Deus addito Votis.

Quod faustæ gratulationis ergò Dn. Doctorando apponere voluit ac debuit

Johan. Christophorus Hartmannus
Saxo-Hennebergicus Stud. Phil.

Imperii Moderatoriis insignia Feudi
De Regno bene qui demeruere dicat:
Sic Themis & merito semper sua præmia confert,
donaque pro magno digna labore parat.
Ut quoque nunc capias insignia splendida Juris,
stamine de feudo Te meruisse probas.
Nec nisi rite probas: felices gratulor ausus,
& faveat cœptis Numina sancta precor.

Gratulationis ergò pauca hæcce Clarissimo
Dn. Doctorando, Cognato suo plurimum
honorando scribere debuit

Johann. August. Struve.

Dum, quid sit, doctè pertractas, Nobile Feudum,
Ingenium prodis nobile rite Tuum!

Nobilibus studiis hos Nobilitatis Honores

Quærere, cura Tibi nobilis una fuit:

Nobilis in presens eadem est Tibi cura. Labori

Nobilis, hinc, Feudi portio, cedat Honor.

Brevibus hisce Dno Cognato Suo, nobili hoc themate
nobiles Doctoris in Utroque Jure Hono-
res ambienti adplausum veit

Christophorus Bartholdus Struve/
Parthenopolitanus Saxo.

Eft

Est labor, est ingens, & fermè maximus, ante
Quàm quis scrutetur sinuosa columnia juris,
Nec non supremus juris, qui sperat honores,
Impendendus: sed tandem labor omnia vincit
Improbis, atque suos viridi Themis alma coronâ
Cultores cingit; quod tu quoque, Frater amande,
Testaris, qui nunc spaciofa ferè æquora juris
Emensus multos sudasti strenuus annos,
Adque ad pergratum meriti jam littus honoris
Jure capessendum, quæ sit natura vasalli
Nobilis, ac ejus hodie, quæ jura revelans
Discutis. hisce tuis insta, Deus annuat illis,
Cœptis, mox capies certissima feuda Themistos,
Illaque Te fidum cupit investire vasallum.
Laudo tuos ausus: tantos benè vertat honores,
Hoc precor, hoc voveo, quod faxit & almus Jova.

*Hac
Venâ non amanâ
Mente tamen serenâ
G. ex fraterno affectu adjicere voluit*

Johan Caspar Hummel.
Schleus. Fr.

F I N I S.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt

urn:nbn:de:gbv:3:1-523569-p0037-2

DFG

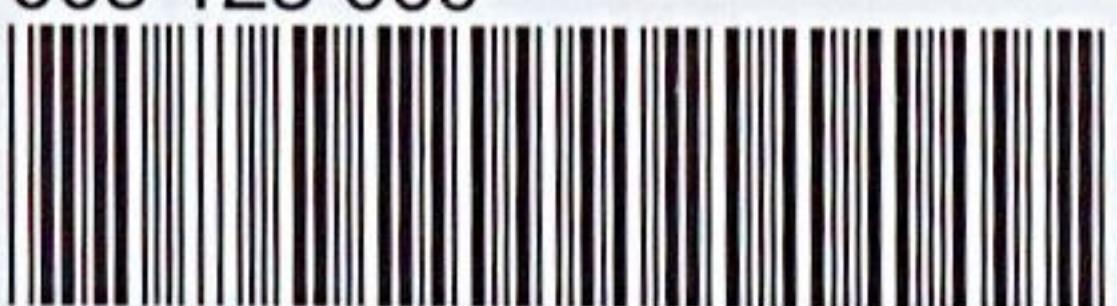
Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt

urn:nbn:de:gbv:3:1-523569-p0038-7

DFG

ULB Halle
005 125 669

3

VDI7

Farbkarte #13

B.I.G.

Black			
White			
3/Color			
Magenta			
Red			
Yellow			
Green			
Cyan			
Blue			

1653 10a 1.
RIDICÆ
NOBILI,
agnifici & Nobilis-
n Illustri Salanâ,
IMPLISSIMO, CON-
CELLENTISSIMO
TRAUCHIO,
cademiæ Celeberrimo,
no judicio Ducum Saxo-
re gravissimo, &c.
ture Promotore suo
irvando.
nguralis loco
ENTIA
honores & privilegia
apessendi
amini submittit
R. Hummel
Ctorum,
& pomeridianis.
Æ,
LE KREBSIO,
C LVII.

